

HRICKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 90 - OŽUJAK 2012.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi moji Hrckovci,

Za dva ćemo tjedna biti u velikom iščekivanju najznačajnijeg kršćanskog blagdana. Neki od vas Uskrs čekaju zbog darova koje će im donijeti uskrsni zeko, neki zbog zajedničkih obiteljskih priprema, a neki kako bi obilježili dan Isusova uskrsnuća. U svakom slučaju, najljepše bi bilo čekati ga zbog svega navedenog.

O samom blagdanu, te o tome kako se proslavlja, pisali ste nam upravo vi, a moram vas pohvaliti i zbog prelijepih crteža koje ste nam poslali, pa ćemo dio njih, budući da ih ima puno, objaviti u sljedećem, travanjskom broju.

Još uvijek smo u korizmenom vremenu, pa ako ste se odrekli nečega, istrajte u tome i polako se, čitajući ovo blagdansko izdanje »Hrcka«, pripremajte za veliki događaj.

U ime uredništva podliska, vama i vašoj obitelji, unaprijed želim sretan i blagoslovljen Uskrs.

I. P. S.

Iz sadržaja izdvajamo:

U susret Uskrsu.....	4-5-6
Uskrsna sliko-priča.....	8
Ekološki kviz »Lijepa naša« u Subotici.....	9
Zima je bila zbilja cool, a proljeće obećava.....	14
Zagrebački muzeji (1. dio).....	19

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić Sič

Suradnici: Bernadica Ivanković, Zoltan Sič, Miranda Glavaš-Kul, Katarina Čeliković, Marina Piuković, Vesna Huska, Ana Čavrgov i Ivan Andrašić

Lektor: Vladan Čutura

Korektor: Mirko Kopunović

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Fotografije: Nada Sudarević

Mail: hrhrcko@gmail.com

Crteže na naslovnici ilustrirale: Lea Šegina (I. h, OŠ „M. Vuković“ Subotica), Marina Bartulov (VIII., OŠ „I. L. Ribar“ Plavna), Ivana Mačković (IV. h, OŠ „M. Vuković“ Subotica) i Dunja Šimić (III. c, OŠ „I. Milutinović“ Subotica)

Hrcko izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za informiranje,
kao i uz povremenu potporu Pokrajinskog tajništva za obrazovanje
i kulturu i Ministarstva kulture Republike Srbije

NATJEČAJ

za učenike osnovnih i srednjih škola koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku ili predmet Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, kao i za učenike koji su članovi hrvatskih udruga kulture u Vojvodini, na temu »Moj lijepi zavičaj«, u čast 100. obljetnice rođenja pisca Ante Jakšića i 150. obljetnice rođenja pjesnika Ante Evetovića Miroljuba.

Literarni radovi (pjesma, proza u obliku kratke priče ili sastavka) mogu biti pisani hrvatskim standardnim jezikom, te mjesnim hrvatskim govorima (bunjevačka i šokačka ikavica). Likovni radovi mogu biti rađeni u svim tehnikama, na formatima maksimalne veličine bloka 5. Radovi trebaju sadržavati sljedeće podatke:

ime i prezime učenika, razred, naziv škole i mjesta, ime i prezime učitelja, nastavnika ili profesora (mentora). Radove je potrebno poslati na adresu: Preradovićeve 13, 24000 Subotica.

Rok za predaju radova je 20. svibnja 2012. godine.

Autori najboljih radova bit će nagrađeni na završnoj svečanoj akademiji za najuspješnije učenike u lipnju ove godine.

Dodatne informacije mogu se dobiti kod Anđele Horvat, članice IO HNV-a zadužene za obrazovanje na telefon: +381/64 659 06 86 ili na e-mail: obrazovanje@hmv.org.rs

K. Č.

Hrckovi detektivi

Mnogi od vas će i ovoga puta odgovor na pitanje znati bez potrebe da istražuju po stranicama, kao pravi mali detektivi. Zadatak je iz pravopisa, pa je za točan odgovor dovoljno dobro poznavanje hrvatskoga jezika. Ako niste sigurni u rješenje, pročitajte »Hrcka« i naći ćete ga u više tekstova. Pitanje glasi: »Kako je pravilno reći i napisati: uskršni ili uskršnji?«

Odgovor pošaljite na adresu: NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II, s naznakom: Za »Hrckovog detektiva«

Zaslužene darove dobit će 10 sretnih dobitnika!

Očekujem vaša pisma!

Hrcko

Kupon za Hrckove detektive!

Točan odgovor je: _____

Ime i prezime: _____

Škola i razred: _____

Adresa: _____

Mjesto: _____

Nagrađeni detektivi

Stiglo je puno, puno vaših pisama i to sva s točnim odgovorom, pa zato veliko BRAVO za naše male detektive. Ujedno bih pozvala da nam pišu svi oni koji još nisu sudjelovali u našoj igri, jer ih čekaju lijepi darovi, a to će vam potvrditi oni koji su jako vrijedni i pišu nam gotovo svaki put.

Odgovor na pitanje iz prošlog broja je – sveti Marko, a deset Hrckovih detektiva, dobitnika nagrade su:

1. Anamarija Kuntić, I. h, OŠ »Matko Vuković« Subotica
 2. Laura Iličić, IV-1, OŠ »Aleksa Šantić« Vajska
 3. Ivan Skenderović, II. a, OŠ »Matija Gubec« D. Tavankut
 4. Karolina Lukić, II. a, OŠ »Ivan Goran Kovačić« Sonta
 5. Nikola Kujundžić, III. h, OŠ »Matko Vuković« Subotica
 6. Andrea Dumendžić, IV-1, OŠ »Aleksa Šantić« Vajska
 7. Mihaela Dulić, II. b, OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin
 8. Luka Skenderović, IV. h, OŠ »Matko Vuković« Subotica
 9. Ana Kovač, II-1, OŠ »Aleksa Šantić« Vajska
 10. Matea Rudinski, I. e, OŠ »Sveti Sava« Subotica
- Nagrađenima od srca čestitam!

Hrcko

U SUSRET USKRSU

VESELIM SE USKRSU

Učenici IV. h, OŠ »Matko Vuković« u Subotici:

Martina Buljovčić: Uskrs je jedan od mojih omiljenih blagdana. U obitelji prvo farbamo jaja. Na njih stavljamo raznobojno malo perje, ukrase, vrpce i druge detalje. Onda u kuću unosimo cica-macu. Na nju okačimo šarena jaja. Nakon toga spremamo kuću. Kada sve spremimo, u moju sobu okačimo razne zeke. Onda moja sestra i ja pomažemo mami praviti kolače i druge slastice. Kada završimo sve poslove, zabavljamo se praveći razne čestitke. Volim Uskrs jer je pun šarenih jaja. O da, tada dobivamo i darove.

Luka Skenderović: Uskrs je najveći blagdan. Isus je pobijedio đavola, umro i probio nebo za nas. Za Uskrs stavljamo cica-mace i onda na njih okačimo uskrsna šarena jaja. Volim šarati jaja s obitelji. Isuse, hvala ti što si umro za nas, ali mi znamo da si ti uskrsnuo. Isuse, mi te jako volimo. Sretan Uskrs!

Katarina Piuković: Svake godine čekam Uskrs, ali ne zbog darova, nego zbog Isusa. Čekam slaviti Isusa. Biti uz njega. Čekam trenutak kada će se svima u crkvi vratiti sjećanje na Isusa i njegovo uskrsnuće. Baš na taj dan želim biti sretna uz Isusa. Želim ga slaviti! Pjevati mu! Želim mu zahvaljivati što je umro za mene na križu. To su sve moje želje na taj dan. Mislim da bi bilo lijepo da i vi to poželite. To je tako lijep dan. Na taj dan trebamo svi slaviti Isusa i jedni drugima poželjeti SRETAN USKRS!

BLIŽI SE USKRS

Odavno je počela korizma. Za par tjedana dolazi Uskrs. Svi se vesele tom blagdanu.

Uskrs, kao i svi blagdani, donosi radost u obitelji. Djeca se danima pripremaju za njega. Na Veliki četvrtak i Veliki petak ide se u crkvu, kao i svake nedjelje. Na misama svi složno molimo, jer znamo da je zbog toga Isusu drago. U korizmeno vrijeme moja obitelj i ja smo se odrekli nekih stvari. Ja sam se odrekla računala, moja sestra kolača, mama čokolade, a tata eurokrema. Moja obitelj i ja se toga rado pridržavamo. Za Uskrs

smo pisali pisma zecu. U pismu piše da moja sestra želi Monopoly i sandale, ja želim tuniku i sandale, mlađa sestra haljinu, a brat auto i cipelice.

Mnogo volim Uskrs jer je moja obitelj tada na okupu i svi smo veseli.

Maja Vuković, IV. a,
OŠ »Matija Gubec« u D. Tavankutu

USKRS

Uskrs je blagdan kada slavimo Isusovo uskrsnuće. Moja sestra i ja mami pomažemo u pripremama za Uskrs.

Najviše volim ukrašavati pisanice i kada skupa pravimo kolače. Radujem se pravljenju gnijezda za zeku.

Zdravko Ostrogonac, II. a,
OŠ »Matija Gubec« u D. Tavankutu

ZEKINA USKRSNA JAJA

Proljeće stiže, čuje se graja,
mali zeko čeka da raznosi jaja.

Nabrao je puno cvijeća,
procvjetat će dječja sreća.

Nafarbat će jaje,
da ih djeci daje.

Dok mališani još spavaju,
i uskrsna jaja sanjaju,
zeko će im napuniti gnijezda,
k'o što na nebu ima zvijezda.

Lucija Buza, III. a,
OŠ »M. Gubec« u D. Tavankutu

RADOST USKRSA

Stiglo je proljeće i dolazi nam Uskrs, najveći blagdan u mojoj obitelji.

Jako se radujem jer sve bude svečano i lijepo. S mamom bojim jaja u lukovini i čaju od kamilice, pa jaja dobiju smeđu i zlatno-žutu boju. Ta jaja jedemo za uskrsni doručak, sa šunkom i hrenom. Druga jaja šaramo i okačimo ih na cica-macu u vazi. Ona budu tako lijepa,

kao proljetno cvijeće u bašti.

Na Uskrs idemo u crkvu i svi skupa slavimo Isusovo uskrsnuće.

Pjevamo pjesme i vjerujemo da ćemo i mi jednog dana uskrsnuti.

Najviše se radujem kada se vratimo iz crkve doma i u košarici s travom ugledam darove koje mi je ostavio neki tajanstveni zeko.

**Matija Mamužić, III. a,
OŠ »Matija Gubec« u D. Tavankutu**

USKRS

Uskrs se slavi svake godine, uglavnom u travnju. To je jedan od najvažnijih blagdana na svijetu. Uskrs je uvijek u nedjelju nakon Velikog petka i Velike subote.

Svi se pripremaju za Uskrs. Mame i tate spremaju hranu. Djeca ukrašavaju jaja farbajući ih u razne boje i ukrašavajući ih raznim tehnikama.

U ponedjeljak, nakon Uskrsa su »polivači«. Onda momci idu polijevati djevojke. Ne polijevaju ih uistinu, nego ih prskaju parfemima. Kada momak »polije« djevojku, ona mu na dar daje jedno šareno jaje i naranču, jabuku ili neko drugo voće.

**Tatjana Poljaković, VII. razred,
OŠ »Pionir« Stari Žednik**

USKRS

Uskrs je najveći kršćanski proljetni blagdan. Moj brat i ja se na Uskrs probudimo rano i odmah idemo van vidjeti što nam je donio uskrsni zeko.

Ali znate, uskrsni zeko baš i nema puno veze s Uskrsom. Ovaj veliki blagdan je nastao prije puno, puno godina, kada je Isus nepravедno osuđen na smrt i pošto u teškim mukama umire, razapet na križu, u petak, u tri sata poslije podne stavljen je u grob, a u rano jutro, u nedjelju, uskrsnuo je i pridružio se ocu svojemu u kraljevstvu nebeskom.

Eto, zato Uskrs ima takvo ime, a uskrsnog zeku je tek poslije netko izmislio, isto kao i Djeda Božićnjaka. Uskrsni zeko je izmišljen kako bi se zavarala mala djeca, kako bi za svoju dobrotu bila nagrađena. No, nemojte im reći, neka žive u uvjerenju da je odista uskrsni zeko stvaran!

**Luka Rakin, IV. b,
OŠ »Ivan Goran Kovačić« Sonta**

DOLAZI USKRS

Dolazi nam proljeće,

Uskrs nam dolijeće.

Uskrsu se raduju svi

I mali i veliki.

Za Uskrs ima puno boja

I bude se osjetila moja.

Mali zeko veselo skakuće,

Darove u gnijezda ostavljat će.

Za Uskrs se priroda rađa

I sve se najljepše događa.

Volim taj blagdan ja,

Neka svak' to zna!

**Marko Zlatar, IV. a,
OŠ »Ivan Goran Kovačić« Sonta**

IŠČEKUJUĆI USKRS

Počela je korizma, vrijeme pokore. Željno iščekujem Uskrs, a potom i Vodeni ponedjeljak.

Svake godine na drugi dan Uskrsa - Vodeni ponedjeljak, tata i ja polijevamo djevojke i žene. Prvo obvezno moramo polit i mamu, sestru i baku, pa onda sve ostale. Nekada se polijevalo vodom, a sada mirisnim parfemom. Na dar dobivamo šarena jaja i naranče. Ponekad mi zakače zumbul ili neki drugi cvijet na košulju da budem lijep.

S jajima koja dobijem u polijevanju, poslije se sestra i ja natječemo u tucanju jaja. Volim ju pobijediti, a najtvrdje jaje dugo čuvam.

**Dario Tumbas, IV. e,
OŠ »Sveti Sava« Aleksandrovo**

ŠARANJE JAJA

Na Veliku subotu moja starija sestra i mama ispuhaju jaja. Sestre i ja uvijek šaramo jaja temperama. Za to vrijeme mama ih kuha i stavlja ih u boju. Usput obilazi i nas i daje nam ideje za oslikavanje. Nakon šaranja jaja pravimo čestitke. Ja volim crtati košaricu s pisanicama, a moja sestra crta zeca s darovima. Na koncu, čestitke ukrasimo šljokicama i tada su spremne za darivanje. Na stolu se, osim šaranih jaja i čestitki, nađe i vaza s cica-macom.

Volim pripreme za Uskrs jer se zabavim i vrijeme proleći u veselom ozračju obiteljskog doma.

**Đurđina Sudarević, IV. e,
OŠ »Sveti Sava« Aleksandrovo**

VESELIM SE USKRSU

Taj mi je dan uvijek posebno drag i lijep. Posebno mu se radujem jer se u vrijeme korizme svake godine odrekнем slatkiša pa s nestrpljenjem čekam Uskrs. Na korizmenim propovijedima prisjećamo se Isusove muke i uvijek me to ražalosti pa i zato čekam Uskrs jer onda prestaju sve njegove muke.

Nekoliko dana prije Uskrsa započinju priprave za ovaj blagdan. Najviše volim šarati jaja i praviti gnijezdo za zeku sa svojom malom sestričinom. Uživam s njom jer se ona zna radovati i uživati u svakoj sitnici, pa je i meni sve to ljepše i zanimljivije.

Najviše volim bojiti jaja žutom i zelenom bojom, te boje su mi najprikladnije za jaja. Volim pripreme za Uskrs. Puno svi radimo, ali kad osvane taj veliki dan, svi smo veseli i uživamo u svemu što smo za Uskrs pripremili. Naravno da volim i Vodeni ponedjeljak jer tad s prijateljima iz razreda idem polijevati djevojčice, jedem finih kolača i dobijem puno jaja i naranči.

Sve je lijepo i nježno. Kitimo grančice cica-mace šarenim jajima, ukrašavamo plišanim pilićima i malim jaganjcima. Zeko je isto mek i nježan. Ove godine ostavit ću mu dar u gnijezdo, neki slatkiš, da se i on iznenadi i obraduje.

Učenici III. e i IV. d razreda
OŠ »Ivan Milutinović« iz Male Bosne

USKRS

Postoji mnogo krasnih biblijskih priča, ali jedna me se veoma dojmila. Isus ju je propovijedao ljudima koji su ga pomno slušali, o sijaču koji je krenuo sijati.

Jedno mu sjeme pade pokraj puta, te ga ptice pozobaše. Drugo pade na kamen i nikne, ali se od sunca odmah osuši. Sljedeće sjeme pade u trnje i nikne, ali ga trnje uguši te ono ne donese roda. Ono sjeme koje pade na dobru zemlju, naraste i sazri, te sijač požanje dobar rod. Mnogi ne shvatiše tu priču, pa im Isus razjasni da sijač sije riječ – Božju poruku. Riječ Božja dopre u uši raznih ljudi, nečija je srca ne primaju, mnogi je u nevolji napuštaju.

U ovo vrijeme, dok traje korizma i dok vjernici prolaze kroz križni put, trebaju se zamisliti i preispitati svoja djela, postupke i riječi. Svatko u srcu i mislima treba imati Isusa, jer on je zbog njih uskrsnuo, tako da svat-

ko od svog života može načiniti plodno tlo.

Vrijeme korizme je posebno doba godine u kome se svi trebamo ponašati najbolje, moliti se, biti dobri i plemeniti.

Andrea Štajgmajer, VIII. r.,
OŠ »Ivo Lola Ribar« Plavna

USKRS

Prije Uskrsa počinje korizma koja traje 40 dana, odnosno 6 tjedana. Mi u našoj đurđinskoj crkvi imamo dječji križni put koji traje sve do Uskrsa. Za vrijeme korizme svatko se nečega odrekne za pokoru. Ja sam se odrekla slatkiša.

Kada Uskrs počne, već je proljeće i sve je tako lijepo, zeleno, šareno i rascvjetano. Moja mama i ja u subotu pred Uskrs nosimo jelo na blagoslov. Moja sestra i ja pravimo predvečer gnijezdo za uskrsnog zeku. Navečer, kada legnemo spavati, željno iščekujemo sutrašnji dan. Ujutro, moja sestra i ja otrčimo do gnijezda po dar i svaki put se obradujemo. Poslije toga pomognemo mami da prije završi. U pola jedanaest idemo u crkvu, a kada se vratimo, ručamo. Svaka uskrsna nedjelja mi prođe u miru i blagoslovu. Sutradan je Vodeni ponedjeljak i jako ga volim jer šaramo jaja, dolaze polivači i to mi prođe sretno i zanimljivo.

Uskrs je najveći blagdan koji mi ostane u dugom sjećanju.

Mirjana Milodanović, IV. b,
OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin

USKRS

Za Uskrs nas zec posjeti,
i nešto se dosjeti.
Da nam treba darove donijeti,
i svakomo igrache ponijeti.
Jaja nam pomaže šarati
i u košarice stavljati.
Zeleno gnijezdo zeki pravimo,
pored njega mrkvicu stavimo.
U crkvu nosimo svetiti jela,
i činimo dobra djela.
Uskrs je lijep i čaroban,
učini, Bože, da bude svaki dan.

Andrea Dumendžić, IV. r.,
OŠ »Aleksa Šantić« Vajska

Recitatori na hrvatskom jeziku postigli zapažen uspjeh

Drugi prijatelji, koliko sam uživala slušajući najbolje recitatore grada Subotice, a potom i Sombora, Bačke Topole, Ade, Sente, Kanjiže, Bečeja, Apatina i Malog Idoša, koji su se i ove, kao i svake godine okupili u prekrasnoj Čitaonici subotičke Gradske knjižnice na smotri recitatora.

Najprije je 6. ožujka održano Općinsko natjecanje, da bi već 9. ožujka bila organizirana i Zonska smotra recitatora. U lijepom kazivanju poezije, oba dana natjecalo se po osamdesetak djece podijeljene u tri starosne dobi: mlađu dob (od I. do IV. razreda osnovne škole), srednju dob (od V. do VIII. razreda osnovne škole) i stariju dob (srednjoškolski).

Svi recitatori imali su težak zadatak – trebali su najbolje što mogu reći stihove pjesnika kojeg su odabrali, a to ponekad i nije lako. Bude tu i treme i konkurencije i oznojenih dlanova, ali nema se natrag, treba oduševiti žiri.

Tročlano prosudbeno povjerenstvo na općinskoj razini sačinjavale su glumice subotičkog Narodnog kazališta Jelena Mihajlović i Zsuzsanna Kálmár te profesorica Katarina Čeliković, dok je za zonsko natjecanje ocjenji-

vao sljedeći trojac: Miodrag Petrović, glumac iz Novog Sada, Katalin Fazekas, profesorica iz Novog Sada i Katarina Čeliković, profesorica iz Subotice. Ni jednoj ni drugoj skupini nije bilo lako, ali su ipak donijeli odluku da Suboticu na Zonskoj smotri predstavlja 25 recitatora u sve tri starosne dobi, od kojih je čak osmero govorilo poeziju na hrvatskom jeziku, dok je na Pokrajinsko natjecanje upućeno čak 33 recitatora, od toga čak šestero na hrvatskom jeziku.

Rezultati su više nego zadovoljavajući. Kontinuirani rad i česte vježbe, te nastupi urodili su plodom. Radujem se zbog toga i svima od srca čestitam i želim iste ovakve rezultate i na Pokrajinskoj smotri recitatora koja će biti održana 20. travnja za mlađu dob, 21. travnja za srednju, a 22. travnja za stariju dob.

Želim vjerovati da će bar netko od naših recitatora osvojiti zlatnu diplomu, a tko zna, možda netko otputuje i za Valjevo gdje će biti održana posljednja razina ove vrste natjecanja – Republička smotra recitatora »Pjesniče naroda mog«.

Bernadica Ivanković

Pobjednici Općinske smotre recitatora koji su recitali na hrvatskom jeziku:

Lucija Ivanković Radaković, Donna Karan i Milica Vuković u prvoj kategoriji, Davorin Horvacki, Josip Jaramazović i Filip Nimčević u drugoj, te Ivan Kovač i Dragana Sudarević u trećoj skupini.

Pobjednici Zonske smotre recitatora koji su recitali na hrvatskom jeziku:

Mlađa dob: Lucija Ivanković Radaković i Donna Karan.

Srednja dob: Davorin Horvacki, Josip Jaramazović i Filip Nimčević.

Starija dob: Dragana Sudarević.

Lucija Ivanković Radaković, Donna Karan, Davorin Horvacki, Josip Jaramazović, Filip Nimčević, Dragana Sudarević

USKRSNA PRIČA

BIO JEDNOM JEDAN , ZVAO SE
 -IĆ. SVAKOG PROLJEĆA JE
 I DARIVAO IH . JEDNOG
 DANA SE RAZBOLIO. DJECA SU SE
 ISUSU DA OZDRAVI. ISUS
 JE ZEKU I IZLJEČIO GA.
 DRUGI DAN SE HTIO ZAHVALITI
 ISUSU, MEĐUTIM ZLOČESTI LJUDI SU
 JE BIO JAKO TUŽAN I 3 DANA
 JE OTIŠAO JE ISUSU NA
 ALI JE BIO ŽIV! USKRSNUO
 JE! ZEKO JE BIO JAKO I
 POKLONIO ISUSU PUNU
 DRAGA ŠTO ĆETE VI
 DAROVATI ISUSU?

SLIKOPRIČA: DONNA KARAN, Z.H. OŠ „MATKO VUKOVIĆ“

Ekološki kviz

»Lijepa naša« u Subotici

Što je Ekološki kviz »Lijepa naša«?

Ekološki kviz »Lijepa naša« jedno je od najsloženijih natjecanja u izvannastavnim aktivnostima koje je priznalo Ministarstvo obrazovanja Republike Hrvatske te je službeno i državno natjecanje. Po peti je put održano i u Subotici za učenike hrvatskih odjela osnovnih i srednjih škola u Vojvodini, i to u ponedjeljak, 5. ožujka, u OŠ »Ivan Milutinović« u Subotici.

Propozicije Kviza

Kviz se sastoji iz triju dijelova - pismenoga, usmenog i prezentacije projekta vezanog za ekologiju, a predmeti iz kojih su učenici provjeravali svoja znanja bili su: kemija, biologija, priroda, zemljopis i vjeronauk. Nije bilo dovoljno samo znati riješiti zadatke koji su im postavljeni, nego prikazati i primjenu stečenog znanja koje je trebalo biti zabilježeno i prikazano u power point prezentaciji.

TREĆE MJESTO - Biskupijska klasična gimnazija »Paulinum« Subotica

Organizatori i prijatelji Kviza

Natjecanje provode: Udruga »Lijepa naša«, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske te Agencija za odgoj i obrazovanje Republike Hrvatske, a budući da se kviz po peti put organizira u Vojvodini, Hrvatsko nacionalno vijeće prepoznalo je značaj ovoga natjecanja i pružilo potporu njegovu organiziranju. Prijatelji Kviza: subotički ogranak Matice hrvatske, Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović«, Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ« i tvrtka »Eurogas«, koji su pomogli u pripremi nagrada za najbolje.

Zbog čega je važan Kviz?

Ovo natjecanje je osobito važno za sve sudionike i škole jer je na razini županijskih, odnosno regionalnih natjecanja te će pobjednici iz Subotice sudjelovati na državnom natjecanju u Zadru, od 15. do 17. travnja, skupa sa svojim vršnjacima iz Hrvatske. Bit će to prigoda da se usporede znanja i nastavni programi dvaju obrazovnih sustava. Ovo je jedino službeno natjecanje na kojemu sudjeluju naši učenici, pa je i zbog toga veoma važno.

Hrcko želi uspješan nastup našim predstavnicima u Zadru i, naravno, očekujte izvješće u vašem podlisku.

Bernadica Ivanković

Tko sudjeluje u Kvizu?

Četrdeset i četiri sudionika iz 11 timova osnovnih i srednjih škola gdje se nastava realizira na hrvatskome jeziku. Svoje znanje su odmjerili i uratke prikazali učenici subotičkih osnovnih škola »Ivan Milutinović« i »Matko Vuković«, te »Matija Gubec« iz Tavankuta, »Vladimir Nazor« iz Đurđina, Gimnazije »Svetožar Marković«, Osnovne škole »Ivo Lola Ribar« iz Plavne, »22. oktobar« iz Bačkog Monoštora i »Aleksa Šantić« iz Vajske, a po prvi put i tim Biskupijske klasične gimnazije »Paulinum«.

Pobjednici Kviza

U kategoriji osnovnih škola:

PRVO MJESTO - OŠ »Ivan Milutinović« Subotica

DRUGO MJESTO - OŠ »Matko Vuković« Subotica

TREĆE MJESTO - OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin

U kategoriji srednjih škola:

PRVO MJESTO - Gimnazija »Svetožar Marković« Subotica

DRUGO MJESTO - Gimnazija »Svetožar Marković« Subotica

KUTAK ZA STIHOLJUPCE

Proljeće je stiglo ...

Dragi moji mali i veliki stiholjupci, sretna sam jer vam mogu javiti da je i ove godine stiglo proljeće! »Naravno«, reći ćete vi, »to smo i mi znali«. Nakon snježne zime svi rado iščekujemo sunce. Dobro, a jeste li znali da ja jako volim proljeće?! Možda ste to znali ili tek pretpostavljali, ali sigurna sam da nisam sama u ovoj priči. Jako volim kada priroda počne bujati, boje se pokazivati i život se razvijati. U meni tada raste nova nada, velika energija i ljubav bude još veća.

Mnogi pjesnici su najplodniji baš u proljeće. Pa i Svjetski dan poezije je baš na početku proljeća - 21. ožujka. Brojne ljubavi se tada rađaju. I Uskrs je u proljeće.

Za sve ljubitelje prirode i cvijeća evo jedne kra-
sne pjesme o veseloj cvjetnoj družini, vjesnicima proljeća.

Bernadica Ivanković

Vesela družina

Kada preko modrog svoda,
sunce opet duže hoda,
a snijeg topi južina,
tu je naša družina.

VISIBABA

Glavica bijela zvoni:
Ustajte, cvijetci, na noge!
Nek' oči se otvore mnoge,
a, sniježe, ti se skloni!

ŠAFRAN

Bijela i plava braća
listove suhe već miču,
podizju glave i viču:
Proljeće nam se vraća!

JAGLAC

Niz livade, kroz šumarke,
prosule se zlatne glave,
pa ispod poljane plave
plove k'o zlaćane barkel!

CICAMACE

S vrbe, rakite i ive,
s visokih i niskih grana,
gledaju te sa svih strana
cicamaca oči žive!

LJUBICA

Dok nam sunce proljet riše,
podno grma, ukraj staze,
latice se mile maze:
ljubica već miriše!

KUKURIJEK

Gleda sunce, kukuriče,
dignuo se na proplanku
raduje se toplom danku,
Stigoh i ja, gromko kliče!

PASJI ZUB

Ispod zlatnog pehara
što toplinu svima toči,
otvorio i on oči:
Mogu sada kod zubara!

Mladen Pokrić

HRVATSKI JA VOLIM

Uskrs

Pred nama je najveći katolički blagdan - Uskrs. Puno je pojmova koji se vezuju uz taj dan i dane koji mu prethode ili slijede nakon njega. U ovom ćemo se savjetniku pozabaviti tim pojmovima, no nećemo ići u detalje, nego ćemo tek ponoviti.

Navedeno razdoblje ima svoj uobičajeni rječnik: Uskrs, uskrsni blagdani, uskrsne pisanice, Veliki tjedan, Sveto trodnevlje, Sveti ili Veliki četvrtak, Veliki petak, Velika subota, Uskrsni ponedjeljak.

Važno je prisjetiti se kako pridjev »uskrsnji« ne postoji, zato nećemo reći »uskrsnji zeko«, nego - uskrsni zeko, »uskrsnji blagdani« bit će uskrsni blagdani...

Postoji još jedna, vama, možda, manje poznata riječ, a to je Vazam. Riječ Vazam je istoznačnica za Uskrs, koja se može odnositi i na cijelo Sveto trodnevlje, od četvrtka do subote. Ipak, nećemo komu čestitati Vazam nego Uskrs, jer je riječ jasnija, jednoznačnija i obavještajnija.

Stoga, drage moje i dragi moji, i ja vama želim:
Sretan Uskrs!

Miranda

AnaTomiJa - Crvenšlapica

Autor: Zvonimir Balog

Ima li djeteta, mlade osobe, pa čak i odrasle osobe koja se u svom životu nije susrela barem s jednom pjesmom koju potpisuje Zvonimir Balog. Ovaj poznati i najnagrađivaniji hrvatski dječji književnik je, naravno, ponovno briljirao, te je prošle godine izdao novu zbirku pjesama i priča s duplim naslovom »AnaTomiJa - Crvenšlapica«. Naslov već obećava!

Najnovija Balogova zbirka stihova i priča podijeljena je na dva dijela. U dijelu »AnaTomiJa« je više od osamdeset pjesama, dok ćemo u »Crvenšlapici« pronaći preko stotinu kratkih priča. Naravno, Balog se i ovaj put poigrao riječima te su pjesme u tom stilu i tipično su aforističnog karaktera. Tako autor dulje riječi raslojava na morfeme, stvara nove riječi i njihovim kombiniranjem biva duhovit. Balog se poigrava riječima i djecom koju potiče na razmišljanje.

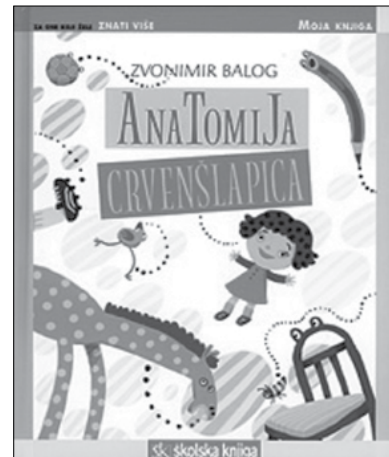
Pokraj kratkih aforističnih pjesama, najnovija knjiga Zvonimira Baloga nudi i kratke priče koje su, osim na igri riječi, utemeljene na pretjerivanju, humoru, ironiji i grotesci.

U toj svojoj jezičnoj imaginaciji, autor stvara naoko apsurdan svijet, ali nerijetko u njemu možemo pronaći i smisao, uvijen u ironično ruho, koji nam često može otkriti puno toga o nama samima i onima koji nas okružuju. Ono što nam se na prvi pogled čini jednostavnim i logičnim, ne mora biti tako, stoga čitatelj mora malo i promisliti.

Poigravajući se riječima i komentirajući ih na neobičan način, autor postiže čudesne efekte koji krase profinjeni humor.

Iako ima osamdeset godina i pedesetak knjiga iza sebe, Zvonimir Balog i dalje piše fantastično, kao mladić, te vjerujem da ovom čudesnom knjigom nikoga neće ostaviti ravnodušnim i - ozbiljnim. Stoga, ne libite se uzeti ju u ruke i čitati, bez obzira jeste li »mali« ili »veliki«. Uživajte!

Kao ilustraciju onoga što možete očekivati u Balogovoj knjizi »AnaTomiJa - Crvenšlapica«, pročitajte sljedeći ulomak:

Pravo.

Moji su se u kući svi nešto vrtjeli oko prava. Vrtjeli i petljali.

Djed je studirao pravo: motiku na leđa i pravo na njivu.

Baka je imala pravo kad je rekla: »Kiša će padati«.

Tata je bio stari pravaš, borio se da djeca imaju također pravo govoriti, ali samo kad odrasli šute.

Mama je studirala dva pravo, dva krivo.

Ja sam zajašio bicikl i pravo u zid.

Bernadica Ivanković

Kviz Gradske knjižnice »Čitam i skitam«

Rok za predaju popunjenih upitnika do 29. ožujka

Drugi moji mali i veliki čitatelji, rado vas vidam u knjižnici, a još se više radujem kada vidim kako se svakim danom puni kutija s popunjenim upitnicima koje predajete na Dječjem odjelu Gradske knjižnice.

Vjerujem da nema potrebe podsjećati vas da se bliži kraj Kviza za poticanje čitanja »Čitam i skitam« koji Gradska knjižnica već četvrtu godinu organizira za učenike osnovnih škola. Vremena nema puno, ali ga je još uvijek dovoljno da se uključite, ukoliko još niste, ili dovršite vaše uratke. Još cijeli tjedan, točnije do 29. ožujka, možete predati popunjene upitnike i mirno iščekivati svečano izvlačenje nagrada koje će biti obavljeno na Međunarodni dan dječje knjige, 2. travnja.

Podsjetimo se propozicija Kviza.

Najprije je potrebno biti član Gradske knjižnice (trenutačno traje i akcija učlanjivanja po povoljnijoj cijeni od svega 300 dinara za godinu dana), a potom određene knjige, pjesme, priče ili novine, koje su predviđene upitnikom, pročitati. Mnoge ste ranije već i čitali, pa vam to neće stvarati veće poteškoće. Nakon toga trebate riješiti 5 pitanja, koja se zbog jednostavnosti zadataka i ne mogu nazvati pitanjima. Popunjene upitnike možete predati u školi, na Dječjem odjelu Gradske knjižnice ili u nekoj od njezinih podružnica. Ništa jednostavnije. Ukoliko vas interesira - nagrade su već spremne.

Stoga, požurite...

Čitajte,

skitajte

i knjigu pitajte!

Bernadica Ivanković

Martina Lulić, III. h,
OŠ „Matko Vuković” Subotica

Marko Grmić, IV. a,
OŠ „Matija Gubec” Donji Tavankut

Matija Mamužić, III. a,
OŠ „Matija Gubec”
Donji Tavankut

Martina Maksuti, II. c,
OŠ „Ivan Milutinović” Subotica

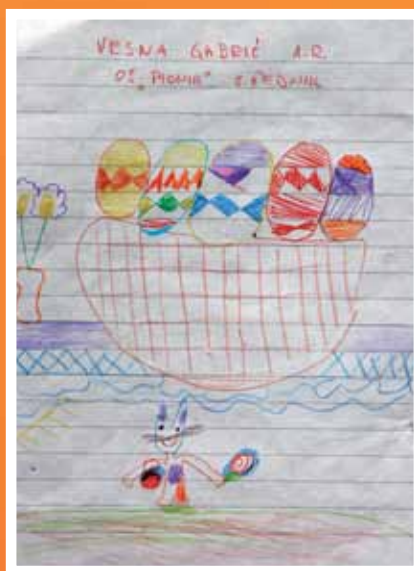

Andrea Dumendžić, IV. .,
OŠ „Aleksa Šantić” Vajska

Antonela Matin, IV. b,
OŠ „Ivan Goran Kovačić”
Sonta

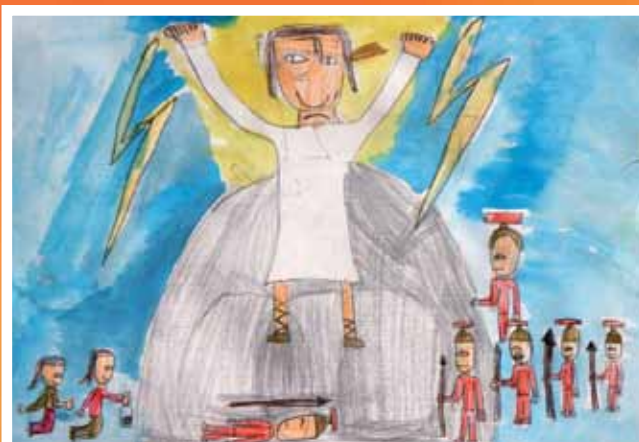
Manuela Stantić, IV. d,
OŠ „Ivan Milutinović” Mala Bosna

Vesna Gabrić, I.,
OŠ „Pionir” Stari Žednik

MATIN
ANTONELA
OŠ „Ivan Goran
Kovačić”
IV razred

Josip Pančić, II. h, OŠ „Matko Vuković” Subotica

Davor Skenderović, III. e,
OŠ „Ivan Milutinović” Mala Bosna

Laura Iličić, IV.,
OŠ „Aleksa Šantić“ Vajska

Miljana Ring, IV.,
OŠ „Ivo Lola Ribar“ Plavna

Tomislav Ivanković, III. c,
OŠ „Ivan Milutinović“ Subotica

Stefan Tot, II., OŠ „Ivo Lola Ribar“ Plavna

Valentina Lukić, IV. a, OŠ „Ivan Gorna Kovačić“ Sonta

Josip Dulić, II. b, OŠ „Vladimir Nazor“ Đurđin

Robert Miler, I. e, OŠ „Sveti Sava“ Aleksandrovo

H R C K O

Zima je bila zbilja cool, A PROLJEĆE OBEĆAVA

Na školski tulum smo stigle (Nina i ja, naravno) oko pol sata kasnije. Šminkanje nam je oduzelo dragocjeno vrijeme, iako sam ja ovaj put namjerno stavila samo labelo, jer mi mama (grrr!!!) još uvijek ne da maskaru. Svi su, jasno, još stajali k'o mumije, kao i uvijek dok nas dvije ne dođemo. Mi smo se počele ludirati i plesati kao klaunovi i neki su nam se smijali, ali mi još više - jer, nama je bilo lijepo, a oni su stajali u kutu! Do kraja, svi su ustali i produskali na »Sve je lako kad si mlad« vječnih »Priljavaca«. Ja sam se kao i uvijek kada počne ta pjesma (TKO KAŽE da je SVE lako kad si mlad???) malo rastužila, pa sam pošla u hol malo se izdvojiti od »rulje«. Bila sam tužna i zato što se ♥ uopće nije još pojavio, a ja već htjela poći.

Baš sam se zaletjela van, misleći kako ću na putu kući sms-nuti Nini da sam otišla i da se super provede, al' da stigne kući do ponoći (po tome se prepoznaju princeze - kaže moja teta Mirna ☺), kad... U hol je ušao on, nekako zbunjeno namiještajući šal. »Skockao« ga je na onaj cool način, koji skoro svima (koji šal uvijek vezuju na običan, staromodni, ali topliji način) malo smiješno stoji, dok se ne naviknu na njega. »Hej«, rekla sam, »ja baš krenula kući...« Nasmijao se pomalo glupo, ali ipak slatko: »Mogu s tobom?« »Ajd!« Bilo mi je smiješno, pa sam se nasmijala i ja. Tako smijući se, požurili smo prema mojoj ulici. Izgledao je kao da je dugo stajao ispred škole, iako je bilo dosta hladno, pa mu je nos malo pocrvenio. Ja sam žurila da mi što manje snijega uđe u čizmice. Pričao je kako mu se baš nije ulazilo, jer baš ne voli preglasnu glazbu i gužvu, a ja sam klimala glavom. Nije želio da mu »promaknem«, pa je čekao vani. Ipak smo se dogovorili, ne? To mi je lijepo zvučalo, pa sam mu pohvalila lijepi šal. Kao da je odahnuo: »Ne izgledam glupo? Striko mi je vezao...« Nasmijala sam se zamišljajući tu scenu. »On misli da

se trebam malo modernije odijevati«, malo se nakašljao. »Meni si ok«, rekla sam pomalo kroz šal, koji ja nosim »staromodno«, preko usta, zbog osjetljivoga grla. Sad se i on nasmijao. »I staromodno je nekad cool. Moja teta Mirna kaže da prava trendseterica...« Prekinuo me je: »Nosi čizmice na ružice kakve nema ni jedna cura u školi iako su joj velike?«

Iznenadeno sam ga pogledala, pitajući se - kako je primijetio? Mislila sam nešto odbrusiti, ali prepoznala sam da to nije rekao iz zle namjere, pa sam rekla: »Pa, kad nije bilo mog broja«. Oboje smo se nasmijali, sada već opušteni i ugrižani od žurbe.

Stali smo, jer smo već bili blizu naše kuće. Malo sam se makla iza živice, da me ne vide, ako netko izađe van. Čuo se mamin glas iz kupaonice: »Doriceee, Juriceeee, kupanjaaac!« i njihovo: »Neee... još maaalo« i »Daaaa!« se miješalo s curenjem vode u kadu, tatinim pjevanjem: »Ovako se noge peru, ovako!« i smijehom. Počela sam pričati, da ih ne bi čuo - tko zna što će moji neozbiljni roditelji još izjaviti. Pričala sam kako ću sutra ići s tetom Mirnom na izlet slikati »zimsku idilu«, jer je njoj dosadno samoj putovati... Odjednom, malo je otkopčao jaknu i izvukao iz nje - ružu! »Čestitam ti imendan, Valentina!« Da je Snjegović kraj kojeg smo stajali počeo stepovati, manje bih se iznenadila! Pružajući mi ružu lijevom rukom, desnom mi je dotakao »gomboc« na kapi koji je još poskakivao dok sam se ja u trenu »smrzla«. Totalka mirno, kao da ga ni mrvicu nije blam zbog cvijeta, POLJUBIO ME JE! Ne znam ni sama kako sam uzela ružu i pošla u kuću, samo - kada sam se okrenula pred vratima, stajao je tamo nasmiješen, mahnulo mi je i krenuo. Taman na vrijeme da ne vidi kako sam naletjela na vrata! Da mi nije čvoruge, ne bih ni sama vjerovala da se to dogodilo...

Kreativno jaje

- Markoooo! Lice ti žarko! Gdje su jaja?
- M-m-m-olim? Kakva jaja? Ona jaja? D-d-a, da, na polici. Malo iza onih kutija, pa sa strane, vide se...

Kako je to izmucuo, dao je nogama vjetra i u sekundi se izgubio.

Znao je. Saznala je mama prije nego se nadao. Ajde da je Veliki petak ili čak subota, što je očekivao, bilo bi manje štete, ovako će gužva trajati najmanje četiri dana! Nikada nije šarala jaja u srijedu, nego bi ih najranije na Veliki petak kuhala u ljuski od luka, koju je skupljala u jednoj kutiji kako bi boja bila crvenija. Skupa bi stavljali listiće različitih oblika iz svoga dvorišta na jaja, obmotali ih starim najlonskim čarapama, dobro stegnuli i zavezali koncem. Onda bi bar dvadeset jaja stavili u veliki lonac na lukovinu, nalili bi vode, opet stavili lukovinu, dodali sol i ocat i kuhali ih, očekujući svoja jaja koja će dijeliti čestitarima na Uskrsni ponedjeljak. U ovome poslu Marko je bio mamina desna ruka, što je ponosno svjedočila susjedama koje su se divile njihovim uskrsnim jajima. Njihove su se tehnike ukrašavanja jaja svake godine pomalo mijenjale, eksperimentirali su i s voskom i s bojama i s tjesteninom, krpicama, slamom, ali ova s kuhanjem u lukovini ostala je najvažnija. Znali su da je za lukovinu najbolje što svjetlije jaje. Mama je Marka, svoga kreativca, uzbuđeno pozvala desetak dana prije Uskrsa i objavila:

- Deset guščjih jaja! Velikih, bijelih kao snijeg! Ove ćemo godine imati najljepša jaja u lukovini! Pogledaj!

Bila su obmotana vatom, poslagana u čvrstu kutiju, koju je mama laganim pokretima stavljala na policu u najhladniji dio spremnice kako bi mogla dočekati dan za šaranje. Marko je već zamišljao kakve će listiće stavljati, što će se vidjeti nakon kuhanja. Bit će to dan u kojem će uživati s mamom, a onda će s ponosom pokazivati svoje kreacije.

E, pa tko bi izdržao čitavih pet dana ne pogledavši ona posebna jaja, tko ih ne bi bar jednom uzeo u ruke!?

Marko je želio tek opipati ljusku i vidjeti je li jaje glatko, kakav je vrh, kako će se poslagati listići. Samoća mu je malo pripomogla u toj odluci, i on se, popevši na tronožac s jednom kraćom

nogom, izvio kako bi na najvišoj polici vidio bijela, snježno-bijela jaja. Taj tronožac, s jednom kraćom nogom, poput pijanca zaljulja i sebe i Marka. A Marko je upravo pipnuo kutiju s jajima! Što reći? Od suza nije ni vidio kako skuplja blistavo bijelu ljusku i ljepljiv bjelanjak i razliven žumanjak. Imao je još vremena potrčati u svoje sklonište u dnu dvorišta, sakrio se dok mu se srce nije primirilo. Iskrao se iz dvorišta do svoje tetke i onako, kao nezainteresirano, upitao od čega se mogu napraviti jaja ako bi ih on htio šarati na svoj način. Tetka mu pokaže nešto novo, jer je baš toga dana u knjižari kupila jaja od stiropora. To je rješenje! Čak mu je tetka sama dala u ruke deset jaja kako bi mogao isprobati svoju tehniku. Sad je već mirnije otišao u spremnicu, stavio jaja u kutiju i malo ih pomaknuo u dubinu najviše police, stojeći na stabilnoj stolici. O tome što će biti kad mama sazna, tada nije mogao razmišljati.

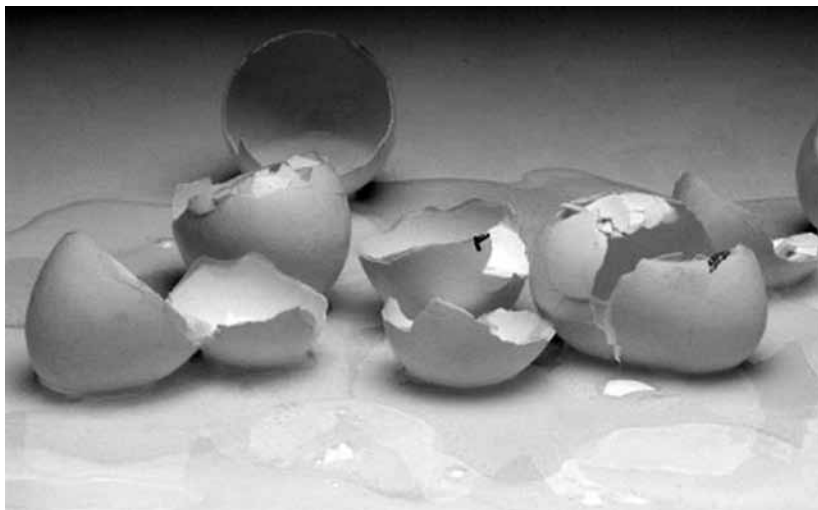
Markova se mama našla u čudu. Nestala su ona divna guščja jaja, a nestao je i njezin Marko. Bilo je jasno da se uplašilo njeno »sunce žarko« i da će ga morati tražiti. Odmah joj proradi majčinsko srce, pohita kod sestre vidjeti je li tamo potražio zaklon. Tada je Markova teta saznala o Markovom eksperimentu s guščjim jajima, a mama o jajima od stiropora. Kako je mamina sestra imala vrlo bijela kokošja jaja, podijelila je sa sestrom. Došavši kući, mama je pozvala svoga kreativca:

- Markooo, dođi brzo! Imamo jaja za lukovinu!

I Marko se polako izvukao iz svoga kutka, spuštene glave došao je do mame koja ga zagrlila i opraštajući mu nestašluk šapne:

- Marko, sunce moje žarko, kreativni sine, imamo bijela jaja i sreću da smo ih na vrijeme otkrili!

Katarina Čeliković

Draga djeco, Uskrs je blizu, pa se nadam da ste za Isusa pripremili svoj dom i svoje srce. Svoje želje i pismo za zeku sigurno ste već napisali, a on vam broji dobra djela i čeka da vas s neba posjeti i daruje. Ako niste sigurni što se sve tužno dogodilo na križnom putu, zabavite se i napravite svoj križni put, obojite ga, izrežite i zalijepite. Čekajte zeku i zabavite se čitajući Hrcka!

Uskrsni zec

Dolazi već Uskrs
zapjevajmo svi,
i zečiću gnijezdo
pripremimo mi.
U grmlju će sakriti
jaja pun koš,
a lijepih će darova
donijeti još.

Pisanica

Pisanica
šarenica
na mom stolu puna
zdjela
zbog ukrasa i Uskrsa,
a ne jela.
Šarala ih moja mama
plavom bojom potočnice
šarenom bojom mačuhice
i još mnoge proljetnice.
Za veselje
lijepe želje
koje svako biće čeka
oduvijska!

Milan Taritaš

Zečja priča

»Zašto imam duge uši?«
S grane me sova pita.
»Zašto su mi noge duge?«
Hrkće hrčak ispod žita.

Vidjet ćete kad iz grmlja
Pomoli se crna puška,
Zeč je uši, zeč je noge
Tad su prava snaga muška.

U tren oka, u tri skoka,
Dok si rekao niti pec,
Ispred hica poput ptica
Brzonogi šmugne zec!

Josip Tomin

Uskrs

Uskrs ne dolazi
dolaskom proljeća.
Uskrs ne dolazi
cvjetanjem cvijeća.
Njega ne donose zeko
i pilići preko noći.
Uskrs se rađa u srcu,
u samoći.

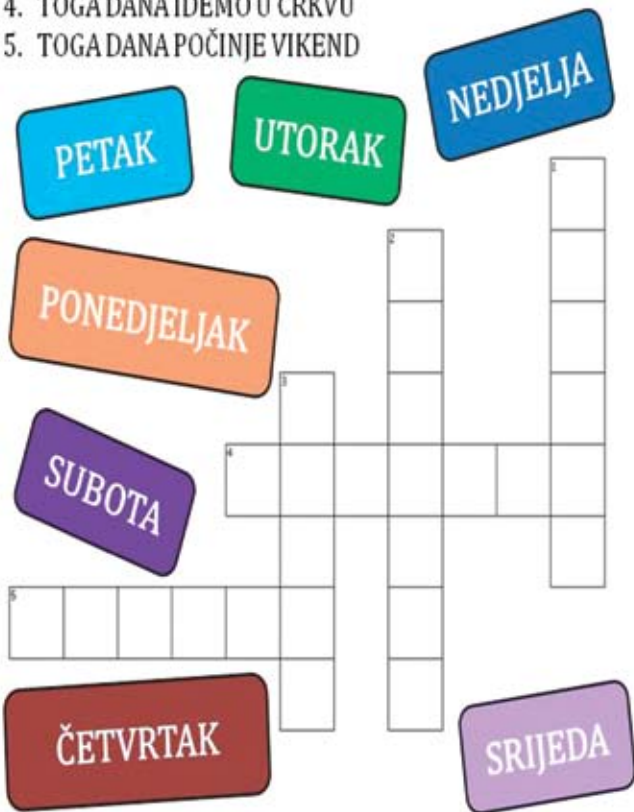
Ana Mesar

Pošto u vrtiću svašta učite, pokušajte riješiti križaljku s danima u tjednu! To je važno znati do škole!

DANI U
TJEDNU

RIJEŠI KRIŽALJKU

1. DVA DANA NAKON NEDJELJE JE _____
2. "SREDNJI" DAN U TJEDNU
3. ZADNJI DAN U TJEDNU KADA IDEMO U ŠKOLU
4. TOGA DANA IDEMO U CRKVU
5. TOGA DANA POČINJE VIKEND

Priredila: Marina Piuković

HRCKO

IZREŽI SLIČICE I REDOM IH ZALIJEPI NA PAPIR ILI U BILJEŽNICU, A NASLOV STAVI: KRIŽNI PUT. OBOJI SLIČICE

I. Isusa osuđuju na smrt

II. Isus prima na se križ

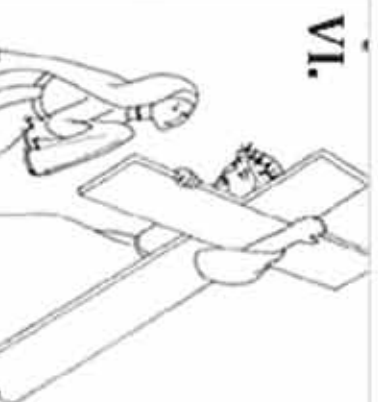
III. Isus pada prvi put pod križem

IV. Isus susreće svoju svetu majku

V. Simun Cirenac pomaže Isusa nositi križ

VI. Veronika priuza Isusu rubac

VII. Isus pada drugi put pod križem

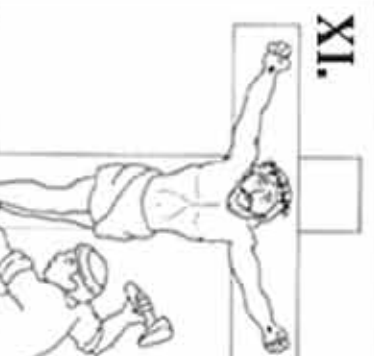
VIII. Isus tješi jeruzalemske žene

IX. Isus pada treći put pod križem

X. Isusa svlače

XI. Isusa pribijaju na križ

XII. Isus umire na križu

XIII. Isusa skidaju s križa

XIV. Isusa polažu u grob

XV. Gospodin slavno uskrsnu

IZ NARODNE ŠKRINJE

TOPLINA (I MILINA) NARODA MOG...

Iz salaša se zna čuti glasanje životinja, ali i fijuk vitra kad zaduše sjeverac! Nekad je tišina... Ipak, u mome sjećanju su se najčešće čuli - glasovi čeljadi: el dičja graja, el baćine komande, el nanino rondzanje... Ipak, najvećma se i najlipče orila pisma kad se štogod radilo el slavilo i - zajednička molitva, najčešće molitva Krunice ili Put križa...

Kad se prošlo kroz ambetuš i ušlo kroz vrata čiste sobe, prvo su se na zidu naspram vrata vidjele prilike - »svete slike«, kako su se kadgod zvale slike svetaca ili Presvetog Trojstva. Česte su bile prilike »Sveta Obitelj«, »Presveto Trojstvo«, »Posljednja večera«, prizori s Kalvarije, »Put u Emaus« ili prilika kojeg u narodu osobito omiljenog sveca. Ipak, najčešće su med našim svitom to bile slike »Srce Isusovo« i »Srce Marijino«. Čim si ušao u sobu, vidio bi »prilike«, a ruka bi sama krenila ka svetnjači - posudici za svetu vodu, koja je bila okačena na zid, odmah do vrata. Gledajući te mile likove na slikama, učinio bi znak križa na sebi i pobožno kazao: »U ime Oca i Sina i Duha Svetoga - amen!« Ponekad je to bila sva molitva priko dana, do večeri kad se moglo molit duže. Kada je crkva bila predaleko ili je netko bio prebolestan ili preslab da ode na Svetu misu, bila je to i »zamjena« za posjet Kući Božjoj. Blagdan Srca Isusova po kalendaru je uvijek u treći petak poslije Duhova, a naredni dan, u subotu, blagdan je Srca Marijina.

Sjećam se kad sam bila mala kako su me kadgod smjestili u zapećak, otkaleg su se izvrsno vidjele ove »prilike« i - pripovijedali mi. Bile su to male, kratke, ali prave kateheze, jer su bile srcem i dušom doživljene i svom snagom virovane, čak i kada se to nije smjelo ili je bilo tek - nepopularno! Kazali su: »Dite drago, vidiš Srce Isusovo? Njega mi svi osobito štujemo. On nas, dite, zdravo, zdravo voli. On nas je otkupio, sve nas grišne ljude. Zato svaki prvi petak u mjesecu molimo za sve što nam treba, ispovidimo se svi, idemo na Misu i pričestimo se. I ti ćeš, kad primila Prvu Svetu Pričest. Vidiš srce Isusovo? Oko njeg je trnova kruna, plamen i tri čavla, ima rane na rukama i nogama, koje je dobio od njegove muke na križu. A Marija, Isusova i naša majka, vidiš nju, dite drago? Njeno srce isto gori od ljubavi za nas... Vidiš, ima ljiljan jer je sva čista - bez grija istočnog začeta, a nikad nije sagrišila... Vidiš, mač boli joj je probo srce kad je Isusa u krilo primila. Ljubi i štuj Srce Isusovo i Srce Marijino i uvijek ćeš bit sritna, zlato moje...«

Jesu li te slike imale svoju moć, ili nježno milovanje rukom po mojoj dječjoj glavici ili glas, mekan, ali čvrstom virom protkan?

VIRA je najveća snaga naroda mog!

☞ Koje su prilike bile prisutne u tvojoj familiji? Raspitaj se koje su najstarije i obvezno ih fotografiraj dobrim fotoaparatom, kako bi ih sačuvao od propadanja!

☞ Nacrtaj svoju sliku »Srce Isusovo« i »Srce Marijino«.

☞ Pročitaj iz starog molitvenika (»svete knjige«) Litanije i Kronicu Srcu Isusovom!

☞ Pogledaj u Katoličkom kalendaru za 2012. kad ove godine »padaju« ovi lijepi blagdani!

☞ Otkrij koje crkve u okolici slave ove blagdane kao svoje proštenje!

☞ Obidi stariju rodbinu i zamoli da ti pokažu i dozvole fotografirati »prilike« koje imaju u svojim tzv. čistim sobama. Ne zaboravi zapisati ime vlasnika i koju riječ o tomu!

Vesna Huska

Zagrebački muzeji (1. dio)

U zagrebačkim se muzejima čuva i izlaže povijesno blago. Osim predmeta vezanih uz prošlost grada, zagrebački muzeji i zbirke umjetnina posjeduju izložke iz cijelog svijeta, zavidne povijesne i umjetničke vrijednosti. Posebna rijetkost su zagrebačka mumija s najduljim etrušćanskim tekstom na svijetu i ostaci neandertalskog krapinskog pračovjeka (*homo Krapinensis*).

Arheološki muzej

Arheološki je muzej u Zagrebu osnovan 1864. godine. Smješten je u historicističkoj palači na Zrinjercu. Vrijedan muzejski fundus od približno 460.000 predmeta podijeljenih po zbirkama.

Nazivi zbirke su: Pretpovijesna zbirka, Antička zbirka, Srednjovjekovna zbirka, a Egipatska je zbirka jedina takve vrste u jugoistočnom dijelu Europe. Izniman je nalaz Zagrebačke mumije u lanenim poveljama, s najduljim sačuvanim etrušćanskim tekstom. Numizmatička zbirka jedna je od najvećih i značajnijih u Europi i svijetu.

Etnografski muzej

Etnografski je muzej osnovan 1919. godine. Nalazi se u reprezentativnoj secesijskoj zgradi nekadašnjeg Obrtničkog doma iz 1903. godine. Posjeduje oko 80.000 predmeta, a obuhvaća etnografsku baštinu Hrvatske koja je raspoređena u tri kulturne zone: panonsku, dinaridsku i jadransku. Stalni postav Muzeja čini oko 3.000 predmeta podijeljenih u dvije glavne teme: narodne nošnje Hrvatske i odabrani predmeti narodne umjetnosti i rukotvorstva. Reprezentativan je izbor hrvatskih narodnih nošnji (paška čipka, slavonska zlatara i konavoski nakit), te raritetne zbirke izvaneuropskih tradicijskih kultura Afrike, Latinske Amerike, Azije, Australije i Oceanije.

Hrvatski muzej naivne umjetnosti

Ovaj je muzej poseban i po tomu što se smatra prvim muzejom naivne umjetnosti u svijetu. U njemu se čuvaju djela hrvatskoga naivnog stilskog izraza 20. stoljeća. Smješten je u gornjogradske palači iz 18. stoljeća.

Muzejski fundus čini 5.000 umjetnina: slika, skulptura, crteži i grafika, uglavnom hrvatskih, ali i poznatih svjetskih umjetnika. Također, posjeduje i bogate dokumentacijske fondove o naivi. Izloženo je 80-ak antologijskih slika i skulptura dvadesetak klasika naive (I. Generalić, M. Virius, I. Večenaj, M. Kovačić, I. Lacković Croatia, I. Rabuzin).

Hrvatski prirodoslovni muzej

Ovaj je muzej nastao objedinjavanjem Minerološko-petrografskog, Geološko-paleontološkog i Hrvatskog narodnog zoološkog muzeja 1986. godine. U posjedu je muzeja više od 250.000 izložaka raspoređenih u raznovrsne zbirke.

Zbirka minerala i stijena čuva primjerke iz cijelog svijeta. Unutar nje značajno mjesto ima zbirka krapinskog pračovjeka, najznačajnija zbirka neandertalaca na svijetu.

Vrijedne su zoološke zbirke s predstavnicima faune Hrvatske, zbirke endema našeg podneblja te zbirke egzotičnih vrsta.

U Muzeju se nalazi bogata knjižnica s 30.000 naslova vezanih uz prirodoslovlje. U stalnom postavu izložene su minerološko-petrografska i zoološka zbirka s građom iz Hrvatske i komparativnim materijalom iz drugih dijelova svijeta.

Miranda

Talentirana recitatorica i slikarica Donna Karan

Već pri prvom nastupu na smotri recitatora prošle godine, oduševila me svojom prirodnošću i vedrinom, a svaki sljedeći susret s njom samo je potvrdio moju pretpostavku da je ona veoma talentirana i kreativna djevojčica. Zove se Donna Karan i pohađa II. h razred Osnovne škole »Matko Vuković« kod učiteljice Ane Čavrgov.

Donna je prvo dijete Antonelle i Dimitra Karana. Ima sestru Claudiu koja je trenutačno prvašić u istoj školi. Rođena je 22. svibnja 2003. godine u Rijeci, a za svoj, zasad relativno kratak život, proputovala je mnoge zemlje. No, ne turistički, koliko zbog posla svojih roditelja. Do svoje druge godine živi s obitelji u Opatiji, potom se seli u Njemačku (Frankfurt am Main), gdje ostaje do četvrte godine, zatim odlaze u Italiju (Vicenza), gdje pohađa i vrtić, a od 2009. godine živi u Subotici.

Donna stoga govori nekoliko jezika: najprije svoj materinski - hrvatski jezik, ali i talijanski i engleski, a uči i mađarski. Dobro je svladala i srpski jezik i ćirilicu, budući da je najprije krenula u prvi razred na srpskom jeziku u Osnovnoj školi »Majšanski put«. S ljubavlju se sjeća svoje učiteljice Elvire Božić koja prva prepoznaje Donnine talente za vizualnu umjetnost te sudjeluje na likovnom natječaju za Božić gdje osvaja i nagradu za svoju sliku.

Drugi razred Donna upisuje na hrvatskom jeziku. Veoma je savjesna i odgovorna djevojčica, ali i skromna i samozatajna, pa smo dosta toga morali pitati roditelje, učiteljicu i druge ljude u njezinom okruženju, jer se Donna ne voli hvalisati, a i dosta je stroga prema sebi. Saznajem da je Donna veoma rano pokazivala zanimanje za

čitanje. Već s tri godine traži od oca da je podučava, a s četiri godine već sama čita. Veoma voli knjige. Omiljene su joj »Pustolovine Toma Sawyera« i »Grčka mitologija«.

Kada poraste željela bi postati slikarica. Voli sve likovne tehnike, a posebno voli crtati konje. Stoga je i razumljivo da joj je jedan od omiljenih predmeta u školi likovni odgoj, ali dodaje da voli i matematiku jer se tamo uvijek uči nešto novo. Osobito se raduje provjerama u školi, jer tada može doznati gdje griješi, a voli i vjeronauk zbog divnih tema koje se tamo obrađuju.

Prava je umjetnička duša naša Donna. Već nakon prvog recitatorskog natjecanja plasirala se čak na Pokrajinsku smotru, ali veseli je i gluma, te rado organizira razne predstave sa sestrom

doma. Možda se uključi i u rad »Male scene« Hrvatske čitaonice te zaigra u nekoj od njihovih dječjih predstava. Dvije godine Donna je pohađala sate baletne škole, imala je i nekoliko nastupa, a trenutačno je najviše zaokuplja crtanje nacrtu za drvenu kućicu koju kani izgraditi u svom dvorištu, ispred trešnje. Bit će to zgodno mjesto za nju i sestru, ali i prijatelje koji joj dođu u posjet.

Još puno toga lijepog i interesantnog sam doznala o Donni, ali prostor koji imamo nije dovoljan za sve. Možda je tako i bolje. Donna će tek napuniti 9 godina. S obzirom na njezine kreativne talente i sposobnosti, gotovo sam sigurna da ćemo još koji put čuti za nju. Zasad samo stavljamo zarez, a priču ćemo nastaviti prvom idućom prigodom. Do tada joj želimo puno uspjeha na Pokrajinskoj smotri recitatora koja će se održati 20. travnja u Sečnju.

Bernadica Ivanković

GLAZBENI KUTAK

CRO-TOP LISTA

1. Klapa Pasika - Oprosti dušo
2. Massimo - Dodirni me slušajno
3. Vanna - Svakodnevna žena
4. Klapa Rišpet feat. Mišo Kovač - Sunce mi od tebe dolazi
5. Jacques Houdek - Meni za ljubav
6. Severina - Grad bez ljudi
7. Radio Luksemburg - Kad sam te poljubio
8. Tonči Huljić & Madre Badessa feat. Petar Grašo - Providencea
9. Lidiija Bačić - Ajmo ljudi
10. Luky - Djevojka čudnih očiju
11. Žanamari & J'Animals - Krugovi
12. Nina Badrić - Dat će nam Bog
13. TBF - Grad spava
14. Feminnem - Subota bez tebe
15. Dječaci - Evala

VANNA - Svakodnevna žena

Ovaj grad kojim hodam, ništa posebno, zar ne?
Ulice su sive i jednolične
Ko što su nekad moje oči bile.

Novi dan, novo ime svaki put kad budim se
Nečujno ko kiša koja počinje
K'o i svi dani prije tebe.

Ja sam samo svakodnevna žena
Svakodnevno drukčija od svih
Ti me pitaš, odgovora nema
Gledam te i znam da ne vidiš.

Jedino što sada želim
Život koji s tobom dijelim
Da nema kraj.

Kakva noć, zvijezda tamo gore umire
Mladost koja sretna mi odmahuje
Jer zna da bila je uz tebe.

Sklopi oči, neka prođe neostvaren san
Spasi ovaj tren, spasi barem dan
Ovaj dan.

KINOMANIA

Lorax: Zaštitnik šume

Ova animirana avantura prati putovanje dječaka koji traga za jedinom stvari koja će mu omogućiti da osvoji naklonost djevojke svojih snova. Kako bi ju pronašao, dječak mora najprije otkriti priču o Loraxu, prgavom, ali vrlo šarmantnom stvorenju koje se bori kako bi zaštitilo svoj svijet. Film »Lorax: Zaštitnik šume«, zabavna je i emotivna avantura koja naglašava važnost postizanja ravnoteže između prirode i napretka. Lorax je urnebesno ljupki lik koji će učiniti i više no što može da bi zaštitio drveće i životinje koje tamo žive.

Pupijeva potraga

Kada krivolovci ukradu desetke jaja morskog psa, mali morski pas pod imenom Pupi odluči spasiti svoju braću i sestre. Njegov zadatak je prilično nemoguće izvesti jer se jajašca

nalaze u svijetu izvan njegova dometa, ali hrabri Pupi odluči spasiti braću pod svaku cijenu te na svom putu otkriva krajolike ocharavajuće ljepote, ali i velike opasnosti. U tome će mu pomoći najbolji prijatelj Julius...

Ogledalo, ogledalce

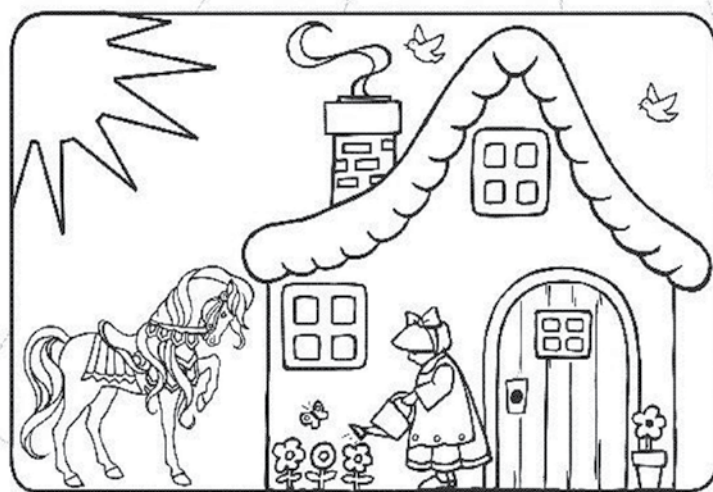
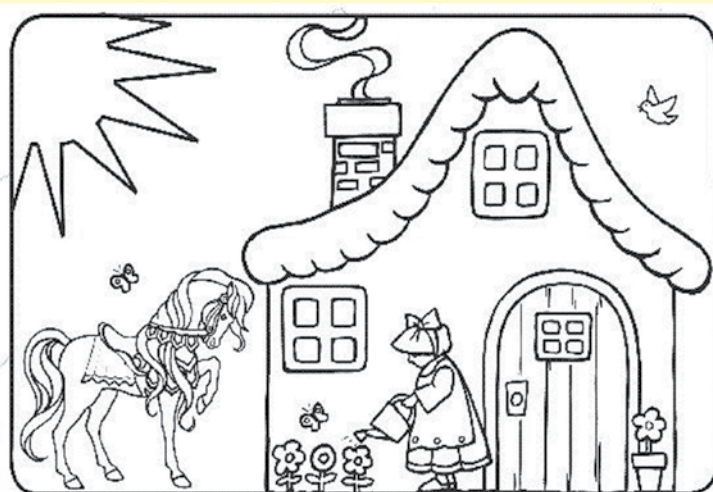
Nakon što ih voljeni kralj napusti, njegova nemilosrdna supruga preuzima kontrolu nad kraljevstvom i njegovom prekrasnom 18-godišnjom pokćerkom, Snjeguljicom, koju skriva u palači. No, kada princeza privuče pozornost šarmantnog i bogatog princa, ljubomorna kraljica progoni djevojku u obližnju šumu. Snjeguljica se tada udružuje s bandom svadljivih patuljaka kako bi povratila kraljevstvo koje joj zakonski pripada i naravno - svoga princa.

1. Promatrajući gornju sliku, na donjoj docrtaj i oboji ono što nedostaje:

2. Pronađi 10 razlika između dvije slike:

3. U osam smjerova pronadi i precrtaj sljedeće riječi: USPAVANKA, PLES, VIOLINA, UDARALJKE, TRUBA, ZVUK, TRIANGL, TIMPANI, TON, ZVONČICI, ZVEČKE, VIRTUOZI, TAMBURA, RITAM. Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

M	A	T	I	R	Z	L	T	S	R
P	E	T	A	V	G	I	I	I	N
L			E	N	M	A	Z	Ć	E
E	U	Č	A	P	A	R	O	I	K
S	K	I	A	S	N	U	U	Č	Lj
E	R	N	K	A	I	B	T	N	A
T	I	U	B	T	L	M	R	O	R
K	V	U	O	R	O	A	I	V	A
Z	R	N	S		I	T	V	Z	D
T	A	K	N	A	V	A	P	S	U

--	--	--	--	--	--	--

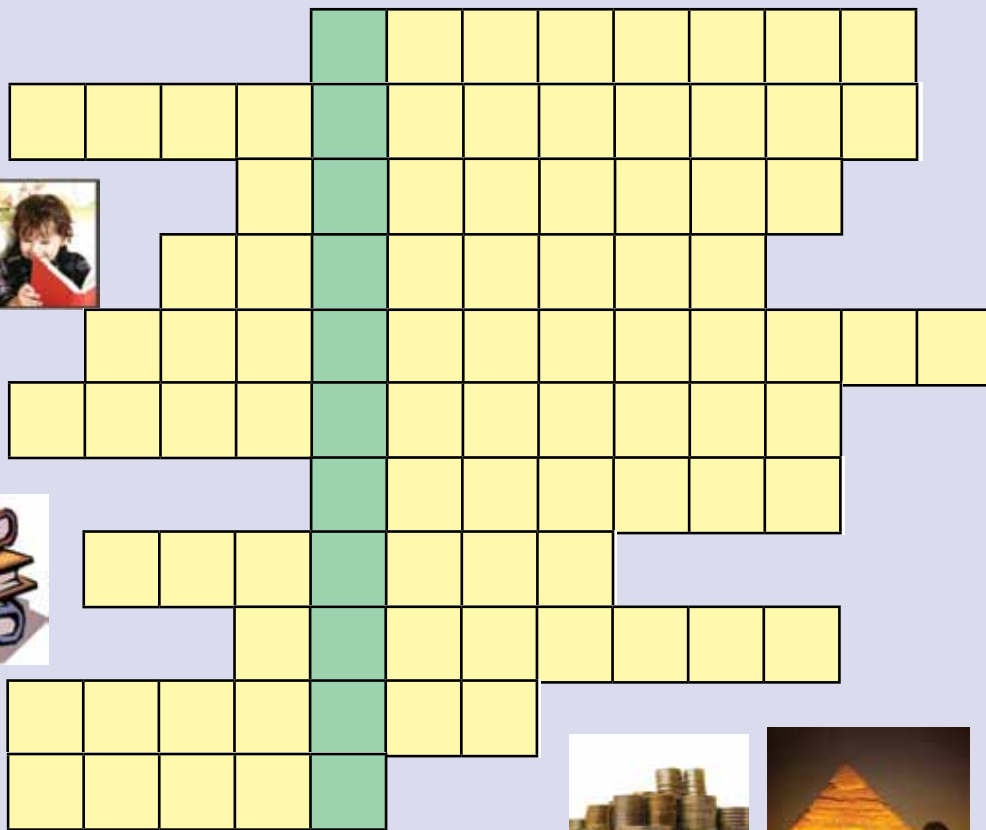
--	--	--	--	--	--

4. Riješi križaljku:

1. Geometrijsko tijelo. Ima samo ravne plohe. Pobočke su uvijek trokuti. Te strane sastaju se u vrhu. 2. Svojim riječima ispričano ono što smo vidjeli, doživjeli, čuli ili pročitali. 3. Ugodno provođenje vremena kada se bavimo nečim što nas ne zamara: kad se igramo, družimo s prijateljima, čitamo knjigu... 4. Novac izrađen od metala. 5. Glasovi (slova): a,e,i,o,u. 6. Broj koji je više puta veći od nekog broja. 7. Školska knjiga iz koje učenici uče. 8. Sastoji se od 100 jedinica (100 J) ili 10 desetica (10 D). 9. Znak za broj uz pomoć kojeg pišemo sve brojeve. 10. Nacrtna mreža sastavljena od stupaca i redova (redaka). U nju se upisuju neki podaci. 11. Geometrijsko tijelo bez vrhova. Ima dvije ravne i jednu zakrivljenu plohu.

U označenim poljima dobit ćeš naziv za geometrijski lik koji ima 4 stranice i 4 vrha.

U ZDRAVOM TIJELU – ZDRAV DUH

Dragi Hrckovci,

nikada nije previše isticati koliko su spavanje i kvalitetan san nužni za pravilan razvoj i rast. Za djecu školske dobi preporuča se najmanje 9 do 10 sati spavanja. Nedostatak zdravog sna može rezultirati ozbiljnim promjenama ponašanja, kako u školi, tako i u ostalim aktivnostima te ozbiljno utjecati na zdravlje. Svakodnevno ste izloženi bujici raznovrsnih dojmova, jer se vrijeme provodi u zatvorenim prostorima, pred ekranima računala i televizije, opterećeni ste školskim i drugim obvezama, te zato trebate mnogo više sna. Evo nekoliko savjeta:

- Imajte svoju rutinu, ili ritual, odlaska na spavanje.
- Idite spavati svaku večer u isto vrijeme, tako da spavate minimum 9 sati.

- Ograničite gledanje televizije kao i korištenje računala kasno navečer. Takvi sadržaji stimuliraju adrenalin koji vam ne da zaspati.

- Svoje školske obveze završite što ranije, kad god je to moguće. Napravite listu prioriteta i držite je se!
- Tijekom vikenda spavajte koliko želite, jer razlog duljem spavanju nije lijenost nego potreba za snom zbog izuzetne mentalne i emotivne aktivnosti u vašoj dobili

Zato, ako roditelji navečer kažu kako je vrijeme spavanja, ne treba se duriti, jer je to u vašem interesu.

5. Oboji sliku:

Jajoliki gospodin i njegova gospođa

Za ovaj sam vam broj pripremila zgodne i nadasve šaljive likove u obliku jaja. Ovo su radovi jedne vrlo kreativne gospođe, a sve što ona radi možete pronaći ukoliko u internetsku tražilicu upišete:

jasminkamarjanovic.blogspot.com

Potrebno vam je:

1. 2 jaja (stiroporna, mogu i plastična)
2. Malo različite tkanine
3. Plastične oči (može poslužiti i kolaž papir)
4. »Čupava« žica za ruke i noge
5. Flomaster, škare, ljepilo, pribadače
6. **NAJVAŽNIJI SASTOJAK** - dobra volja.

